

Motion nr 9-2025 från Petter Nilsson (SD) - Ett långsiktigt nationellt vårdinformationssystem

Frågan om möjligheten till ett gemensamt nationellt sjukvårdssystem har varit aktuell under de senaste åren, bl.a har motioner till Sveriges riksdag behandlats, ex: "Gemensamt journalsystem, 2023/24:2152".

Det finns flera, teoretiskt sett, positiva effekter med ett nationellt sjukvårdssystem. Till exempel kan flytt och vård mellan olika regioner underlättas.

Rådande lagstiftning för huvudmannaskap för hälso- och sjukvården relaterar till ett nationellt sjukvårdssystem. Regeringen beslutade den 1 juni 2023 att tillkalla en parlamentariskt sammansatt kommitté (Vårdansvarskommittén) för att ta fram beslutsunderlag i den övergripande frågeställningen om möjliggörandet av ett stegvis och långsiktigt införande av ett helt eller delvis statligt huvudmannaskap för hälso- och sjukvården. Kommittén föreslår en genomförandeplan med lämpliga områden för utökat statligt ansvar: Kompetensförsörjning, Läkemedel, Vaccinationer, Screening, Rättsspsykiatrisk vård och Luftburen ambulanssjukvård och luftburna sjuktransporter (SOU 2025:62).

Region Västerbotten har sedan 2015 deltagit i det gemensamma Sussarbetet och fattade tilldelningsbeslut i december 2018 där Cambio Healthcare Systems AB antogs som kärnsystemsleverantör med sin produkt Cosmic.

Region Västerbotten deltar i det gemensamma Sussasamarbetet tillsammans med 8 andra regioner med att ta fram en ny version av Cosmic. När alla Sussaregioner driftsatt Cosmic kommer 17 av 21 svenska regioner använda Cosmic. Även region Stockholm och region Gotland har beslutat om att upphandla Cosmic som nytt huvudjournalsystem. CompuGroup Medical Sweden AB har överklagat upphandlingen till Kammarrätten i Stockholm.

Säkerhet kopplat till drift och nyttjande av Cosmic är reglerat i avtal och ska vid var tid följa rådande lagar föreskrifter och förordningar. En kontrollmekanik för arbetet är inbyggt i avtalen. Säkerhetsfrågor för Cosmic behandlas grundligt, både gemensamt i Sussa och regionalt.

Initiativ kopplat till gemensam nationell infrastruktur ökar, främst genom Ineras nationella tjänster och utvecklingsprojekt inom e-hälsa. Några exempel är Stöd och behandling via 1177, Nationella Läkemedelslistan, Nationell patientöversikt (NPÖ) och Digitala intyg.

Även lagstiftning inom EU driver förändring av nationell infrastruktur inom hälso- och sjukvård. EU:s nya förordning om ett europeiskt hälsodataområde, EHDS (EU 2025/327) kräver att hälsodata ska kunna göras tillgängliga mellan EU-länder för både vård och forskning. eHälsomyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att genomföra en fördjupad analys och konkret beskriva hur en nationell digital infrastruktur i hälso- och sjukvården ska genomföras. Fokus i uppdraget har lagts på de komponenter och strukturer som är nödvändiga för att Sverige ska leva upp till EHDS-förordningen rörande primäranvändning.

Regionstyrelsen följer noggrant utvecklingen av ovan nämnda initiativ och samarbeten.